

Tiedote Viroon matkustaville potilaille potilaan terveystietojen yhteenvetoja koskevan rajat ylittävän palvelun käytöstä

Potilastiedotteen tarkoitus

Nämä tiedot on tarkoitettu Viron tasavaltaan matkustaville potilaille.

Tiedotteen tarkoituksena on kertoa potilaalle hänen henkilötietojensa käsittelystä ja sovellettavasta lainsäädännöstä, jos toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueen jäsenvaltiossa tai Sveitsissä toimiva terveydenhuollon tarjoaja pyytää yhteenvetoa potilaan terveystiedoista.

Virossa toimivat terveydenhuollon tarjoajat käsittelevät henkilötietoja Virossa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Mikä on Euroopan sähköisten terveyspalvelujen verkosto?

Sähköisten terveyspalvelujen digitaalisen palveluinfrastruktuurin (eHDSI) avulla lääkkeitä myyvät apteekit ja potilaiden hoitoon osallistuvat terveydenhuollon ammattilaiset voivat vaihtaa tietoja turvallisesti ja helposti. Sähköisten terveyspalvelujen digitaalinen palveluinfrastruktuuri tarjoaa terveydenhuollon ammattilaisille kaikkialla EU:ssa sähköisen pääsyn EU:n asukkaiden resepteihin liittyviin tietoihin ja yhteenvetoihin heidän terveystiedoistaan. Tietopyynnöt toimitetaan suojatun palveluväylän (rajat ylittävä terveystietojen vaihtoalusta) kautta, johon pääsyn myöntää kunkin maan nimeämä sähköisten terveyspalvelujen kansallinen yhteyspiste. Virossa vastuu palvelun toiminnasta ja hallinnoinnista on terveys- ja hyvinvointitietojärjestelmäkeskuksella (Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus – TEHIK), joka tekee yhteistyötä Viron sairausvakuutuskassan ja valtion lääkeviraston kanssa. Terveystietojen vaihtoalustan rekisterinpitäjänä on sosiaaliministeriö.

Potilaan terveystietojen yhteenvedot toimitetaan sen maan kansallisesta terveystietoinfrastruktuurista, jossa ne on laadittu, kansallisten yhteyspisteiden kautta terveydenhuollon tarjoajille muissa palvelun piiriin kuuluvissa maissa. Kukin maa vastaa kansallisen yhteyspisteensä toiminnasta. Potilaan terveystietoja käsitellään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja tietojen vaihtoon osallistuvissa maissa voimassa olevien säädösten mukaisesti.

Kuka voi käyttää potilaan terveystietojen yhteenvetoja koskevaa rajat ylittävää palvelua ja millä perusteella (oikeudelliset perusteet)?

Potilas, jolla on Euroopan unionissa myönnetty tunnistusasiakirja ja jonka henkilötietoja voidaan käsitellä, jos siihen on hänen maassaan oikeusperusta, olipa kyse suostumuksesta tai muusta oikeudellisesta perusteesta, voi käyttää potilaan terveystietojen yhteenvetoja koskevaa rajat ylittävää palvelua. Suostumusta ei ole mahdollista antaa ulkomaisen terveydenhuollon tarjoajan luona.

Potilaan terveystietojen yhteenveto laaditaan potilaalle, joka on ulkomaisen terveydenhuollon tarjoajan hoidettavana.

Potilaan terveystietojen yhteenvetoa koskevien tietojen toimittaminen ulkomaiselle terveydenhuollon tarjoajalle rajat ylittävän terveystietojen vaihtoalustan kautta on sallittua terveydenhuollon organisaatiosta annetun lain (tervishoiuteenuste korraldamise seadus) 509 §:n 2 momentin nojalla.

Ennen potilaan terveystietoja koskevan pyynnön esittämistä terveydenhuollon tarjoaja ilmoittaa potilaalle, miten hänen terveystietojaan käsitellään yhteenvedon laatimisen yhteydessä. Vain silloin, kun potilas on vahvistanut ymmärtävänsä potilastiedotteen sisällön, terveydenhuollon tarjoaja voi pyytää potilaan terveystietoja tämän kotimaasta.

Mitä tarkoitusta varten potilaan tietoja käsitellään?

Palvelun tarkoituksena on antaa terveydenhuollon tarjoajalle yleiskuva potilaan kotimaassa kirjatusta terveystietojen yhteenvedosta. Terveydenhuollon tarjoaja voi tehdä laadukkaampia ja nopeampia hoitopäätöksiä, kun hänellä on parempi yleiskuva terveystiedoista. Terveystietojen yhteenvedoon sisältyviä tietoja käsitellään ainoastaan terveydenhuoltopalvelujen tarjoamista varten.

Tiettyissä laissa säädetyissä olosuhteissa henkilötietoja (myös terveystietoja) voidaan käsitellä Virossa myös muista syistä, kuten tilasto- ja tutkimustarkoituksia varten.

Mitä potilaiden henkilötietoja käsitellään?

Seuraavia potilaan terveystietojen yhteenvedoon liittyviä tietoja käsitellään tietojen vaihtoalustalla:

- asiakirjan tiedot (päivämäärä, viitenumero, maa)
- yleiset potilastiedot (henkilötunnus tai muu tunniste, etu- ja sukunimi, sukupuoli, syntymäaika, osoite, puhelin, sähköpostiosoite, ensisijainen kieli)
- potilaan edustajan tiedot (etu- ja sukunimi, osoite, puhelin, sähköpostiosoite)
- potilaan yhteyshenkilöiden tiedot (etu- ja sukunimi, osoite, puhelin, sähköpostiosoite, yhteyshenkilön tyyppi)
- tiedot potilaan perhelääkäristä (laitoksen nimi, perhelääkäriin etu- ja sukunimi, osoite, puhelin, sähköpostiosoite)
- terveystietojen yhteenvedon laatineen henkilön tiedot (etu- ja sukunimi, tunniste, puhelin, sähköpostiosoite)
- tiedot laitoksesta, jossa terveystietojen yhteenvedon laatinut henkilö työskentelee (nimi, tunniste, osoite, puhelin, sähköpostiosoite)
- tiedot määrättyistä ja annetuista lääkkeistä, mukaan lukien tiedot lääkkeiden määräämisestä tai antamisesta vastaavasta henkilöstä (nimi, tunniste, erikoisala) ja tiedot laitoksesta (nimi, tunniste, osoite)
- allergioita ja ei-toivottuja sivuvaikutuksia koskevat tiedot (allergian diagnosoiminnin päivämäärä, allergian tyyppi, allergeeni, kuvaus, vakavuus)
- luettelo terveystietojen (diagnoosin päivämäärä, lääkärin tekemä suullinen diagnoosi, terveystietojen diagnoosi)
- tiedot lääkinnällisten laitteiden käytöstä (asennuspäivä, lääkinnällinen laite ja sen tunniste)
- tiedot suoritetuista toimenpiteistä ja leikkauksista (toimenpidetyyppi, kuvaus, päivämäärä, sijainti kehossa, yhteys terveydentilaan, syy)
- tiedot sairauksista (diagnoosin päivämäärä, lääkärin tekemä suullinen diagnoosi, terveystietojen diagnoosi)
- rokotesuojaa koskevat tiedot (päivä, antotapa, rokotuspaikka, kerta-annos, rokote, rokoteannoksen sarjanumero, tiedot rokotteen sivuvaikutuksista, lisähuomautukset)
- tiedot sosiaalisesta taustasta (sosiaalisen taustan arvo)
- tiedot raskaudesta ja lasketusta synnytysajasta
- tiedot elintoiminnoista (systolisen ja diastolisen verenpaineen mittaustulokset, verenpainemittauksen päivämäärä)
- tiedot laboratoriotesteistä (testin nimi, päivämäärä, tulos, menetelmä).

Terveydenhuollon tarjoaja näkee terveystietojen yhteenvedon käännettynä viron kielelle. Terveydenhuollon tarjoaja voi myös tarkastella terveystietojen yhteenvedoa potilaan kotimaan kielellä.

Ulkomailla sijaitsevassa tietojärjestelmässä laadittu terveystietojen yhteenvedo toimitetaan terveydenhuollon tarjoajalle kansallisten yhteyspisteiden ja terveydenhuollon tarjoajan ohjelmiston kautta.

Kuka voi käsitellä potilaan tietoja?

Potilaan tietoja voivat käsitellä ainoastaan ne terveydenhuollon tarjoajat, jotka tarjoavat suoraan potilaalle terveydenhuoltopalveluja, ja jotka noudattavat samalla yleisessä tietosuojasetuksessa ja muussa lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Ennen kuin palvelua käyttävät maat liittyivät rajat ylittävään terveystietojen vaihtoon, Euroopan komissio teki niille tarkastuksen, jonka aikana todettiin henkilötietojen käsittelyn riittävä suojatase, ja tehtiin tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi.

Jos tiedot siirretään tietojen vaihtolustan kautta palveluun osallistuvaan toiseen maahan, jokainen tiedot vastaanottava maa ottaa vastuun sille siirrettyjen tietojen käsittelystä. Seuraavat osapuolet osallistuvat tietojen käsittelyyn:

- terveydenhuollon tarjoaja, jolle terveystietojen yhteenvedo toimitetaan
- Viron sähköisen terveydenhuollon yhteyspiste eli TEHIK
- toisen maan sähköisen terveydenhuollon yhteyspiste
- laitos tai tietojärjestelmä, joka toimittaa terveystiedot vieraasta maasta.

Missä potilaan tietoja säilytetään ja kuinka kauan?

Kun terveystietojen yhteenvedo toimitetaan terveydenhuollon tarjoajalle, potilaan tiedot säilytetään vieraassa maassa yleisessä tietosuojasetuksessa ja kyseisen maan lainsäädännössä säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Vaihdettavien tietojen koostumuksesta ja lokitietojen säilytysajoista säädetään terveydenhuollon organisaatiosta annetussa laissa ja rajat ylittävällä terveystietojen vaihtolustalla käsiteltävien tietojen koostumuksesta, tietojenvaihdon järjestämisestä ja lokitietojen säilytysajoista 15. marraskuuta 2018 annetussa terveys- ja työministerin asetuksessa nro 48.

Potilastietoja voidaan tallentaa terveydenhuollon tarjoajan tietojärjestelmiin siinä vieraassa maassa, jossa terveydenhuoltopalvelut on tarjottu potilaalle ja jossa terveystietojen yhteenvedon laatiminen alkoi, samoin kuin terveystietoja käsittelevien viranomaisten tietojärjestelmiin potilaan kotimaassa. TEHIKin on säilytettävä terveystietojen vaihtolustalta saadut lokitiedot seitsemän vuoden ajan.

Potilaan terveystietojen yhteenvedo voidaan sisällyttää terveydenhuollon tarjoajan hallussa oleviin asiakirjoihin. Tällöin kyseiset tiedot on säilytettävä terveydenhuollon organisaatiosta annetussa laissa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Rekisteröidyn oikeudet

Potilailla on oikeus tutustua henkilötietoihinsa ja tehdä valitus asuinmaansa tai terveystietojen yhteenvedon alkuperämaan valvontaviranomaiselle. Virossa valvontaviranomainen on tietosuojaviranomainen (Andmekaitse Inspeksioon). EU:n jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten yhteystiedot ovat saatavilla osoitteessa <https://www.aki.ee/et>

Yhteystiedot

- *Henkilötietojen käsittelijä*: Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (terveys- ja hyvinvointitietojärjestelmäkeskus), abi@tehik.ee, tukipuhelin: +372 7 943 943 päivittäin klo 7.00–22.00
- *Rekisterinpitäjä*: Sosiaaliministeriö, info@sm.ee
- *Rekisterinpitäjän tietosuojavastaava*: andmekaitse@sm.ee
- *Valvontaviranomainen*: Tietosuojaviranomainen, info@aki.ee